

2018ರ ಕನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ: 26

ಕನಾಟಕ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯತ್ಪಿನಿರತರ (ತುತ್ತ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2016
ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಪ್ರಕರಣಗಳು:

ಅಧ್ಯಾಯ-I ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ
2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-II ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ

3. ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ
4. ಜೀವರಕ್ಷಕನ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-III ಪೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯತ್ಪಿನಿರತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ

5. ಪೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯತ್ಪಿನಿರತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-IV ಆಸ್ತ್ರೋಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು

6. ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತ್ರೋಗಳ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕರ್ತವ್ಯ
7. ಜೀವರಕ್ಷಕನನ್ನ ಆಸ್ತ್ರೋಯಲ್ಲಿ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು
8. ಆಸ್ತ್ರೋಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-V ಜೀವರಕ್ಷಕರ ಮೊಲೀಸು ತನಿಬೆ

9. ಮೊಲೀಸರು ಹಾಜರಿಯನ್ನ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಸುವುದು
10. ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು

ಅಧ್ಯಾಯ-VI ಜೀವರಕ್ಷಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ

11. ಜೀವರಕ್ಷಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಚನೆ
12. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-VII ಕಾನೂನು ನಡವಳಿಗಳನ್ನ ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು

13. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಡವಳಿಗಳನ್ನ ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ
14. ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಕಾರಣೀಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಗೌರವದಿನ

ಅಧ್ಯಾಯ-VIII ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು

15. ದಂಡವನ್ನ ವಿಧಿಸುವಾಗ ಪರಿಗಣನೆಗಳು
16. ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನನುಪಾಲನೆ
17. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು
18. ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು
19. ಆಸ್ತ್ರೋಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು

20. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು

21. ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆ

22. ಅಪೀಲು

ಅಧ್ಯಾಯ-IX ಸಂಕೇತಿ

23. ನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ

24. ಸ್ವೇಮುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ

25. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ

26. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

27. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ನಿಗಾಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು

28. ಜಾಗ್ತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿಗೊಳಿಸುವುದು

29. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ

30. ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಧ್ಯಾರೋಹಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರುವುದು

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

2018ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 26.- ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿವೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀವವನ್ನು ಆಪತ್ತಿಗೊಳಿ (Golden Hour) ರಕ್ಷಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅಪಘಾತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವರನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಆಸ್ಟ್ರೋಗ್ರಾಫಿ ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ವೈಕಿಗಳ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಾಹಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೊಲೀಸರಿಂದ ಅಧವಾ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಕಿರುಕುಳಿದಿಂದಾಗಿ ನೋಡುಗರು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಜಿಂದಿಯಿಂದ ಬರಲಾರರು ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವರಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಲು ದಾರಿಹೋಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಬಲಿಯಾದವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಮಧಾನ ಕಾನೂನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾರ್ಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟೀಸುವ ಮೂಲಕ ಜೀವರಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಿತ ಶಾಸನವು ಆಸ್ಟ್ರೋಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಿದುರುವುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ರೋಗಿಯ ಜೀವದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಧೇಯಕ.

[2016ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ 35, ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ:ಸಂವ್ಯಾಂತಿಕಾ 30 ಶಾಸನ 2016]

[ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 7ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ 2ನೇ ಪಟ್ಟಿಯ 1, 2 ಮತ್ತು 6 ಹಾಗೂ 3ನೇ ಪಟ್ಟಿಯ 25 ಮತ್ತು 26ನೆಯ ನಮೂದನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.]

[ವಿಧೇಯಕದ ವಿಂದ 3,4,5,9 ಮತ್ತು 13ರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಿಆರ್‌ಪಿಸಿ 1973ರ ಅಧ್ಯಾಯ XII, XXIII ಮತ್ತು XXIV ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವೈತಿರಕ್ತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 254ನೇ ಅನುಜ್ಞೆದದ (2)ನೇ ವಿಂಡೆದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 200ನೇ ಅನುಜ್ಞೆದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪರ್ಯಾಫಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಸದರಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದರು.]

2018ರ ಕನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ: 26

(2018ರ ಆಗಸ್ಟ್ 24 ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ)

ಕನಾಟಕ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರ (ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2016

(2018ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ 13ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ)

ಜೀವರಕ್ಷಕರು (Good Samaritan) ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ಕಾನೂನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಸಿಲೋ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತ್ರೋಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಜೀವರಕ್ಷಕರು (Good Samaritan) ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ಕಾನೂನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಸಿಲೋ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತ್ರೋಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರವತ್ತೇಳನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ, ಎಂದರೆ:-

ಅಧ್ಯಾಯ-I ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಕನಾಟಕ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರ (ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2016 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕಿದ್ದು.

(2) ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಿದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಅಪಘಾತ" ಎಂದರೆ, ರಸ್ತೆ, ರೈಲು, ಜಲ ಅಥವಾ ವಾಯು ಅಪಘಾತಗಳನ್ನೊಂದಂತೆ ಮತ್ತು ಯಾವೋಬ್ಬ ವೈಕಿಗೆ ಸಾವು ಅಥವಾ ಗಾಯಗೊಳಿಸುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಉಂಟಿಸಲಾಗದ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಲ್ಲದೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಂದು ಫಂಬನೆ;

(ಬಿ) "ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;

(ಸಿ) "ಪ್ರೇಕ್ಷಕ" ಎಂದರೆ, ಅಪಘಾತ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧದ ಫಂಬನೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ, ದಾರಿಹೊರೆಕನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವೋಬ್ಬ ವೈಕಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯಂತಾಗುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರಿಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಸ್ತ್ರೋಗಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಕ್ರಮ;

(ಡಿ) "ಸಂಹಿತೆ" ಎಂದರೆ, ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 2);

(ಇ) "ತುರ್ತು ನಿಗಾ" ಎಂದರೆ, ಅಪಘಾತ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧದ ಫಂಬನೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ, ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ಅಪರಾಧದ ಫಂಬನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೈಜ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಡಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರಿಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಸ್ತ್ರೋಗಿಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಕ್ರಮ;

(ಎಫ್) "ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು" ಎಂದರೆ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯಪಟಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾಗ ಅಪಾಯ ಸಂಭವದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗಂಭೀರ ದುರುಪತಿಗೆ ಅಥವಾ ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಅಂಗ ಅಥವಾ ಭಾಗದ ಗಂಭೀರ ನಿಷ್ಠಿಯತೆಗೆ ಒಳಗಾದ ವೈಕಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯಂತಾಗುವ, ಸಾಕಷ್ಟು ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಗೆ ದೂಡುವಂಥ ಅಂಥ ಸ್ವರೂಪದನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ;

(ಜಿ) "ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಮೊದಲು ಆಶನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವೋಬ್ಬ ವೈಕಿಗೆ ಮೂಲಕ, ನೀಡಲಾದ ತುರ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಗಾ;

(ಎಚ್) "ಸರ್ಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ;

(ಇ) "ಜೀವರಕ್ಷಕ (Good Samaritan)" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಫಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯದ ಅಥವಾ ನಿಗಾ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧ ಇರದಿದ್ದರೂ ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಇಂ) "ಆಸ್ತ್ರೆ" ಎಂದರೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಶಸ್ತರಿಕೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರುವ, ಚಿಕಿತ್ಸಾವಿಧಾನ, ರೋಗನಿಣೀತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿಗಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಇದು ಬೋಧಕ ಆಸ್ತ್ರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಥ ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಕೆ) "ಅಪರಾಧದ ಘಟನೆ" ಎಂಬುದು, ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕ ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾನಿಯಂಟು ಮಾಡುವ, ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860ರ (1860ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 45) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಎಲ್) "ಗಾಯಾಳು" ಎಂಬುದು, ಅಪಘಾತ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧದ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಂದ ಫಾಸಿಗೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ತುರ್ತು ನಿಗಾ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಎಂ) "ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತ" ಎಂದರೆ, ನೈಜ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ವೃತ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕರ್ತವ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗದ ಭಾಗವಾಗಿ ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂದಿಸುವ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ವೈದ್ಯ, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಕ, ಫಿಜಿಷಿಯನ್, ದಾದಿ, ಆಸ್ತ್ರೆ ಅಟಿಂಡೆಂಟ್, ಅರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಥವಾ ಯಾವೊಬ್ಬ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಎನ್) "ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾನಾನು ನಮೂನೆ" ಎಂದರೆ, ಆಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಕಾನಾನು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ನಡವಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಸ್ತ್ರೆಯು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆ;

(ಒ) "ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ" ಎಂದರೆ, ಯಾವೊಬ್ಬ ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ಅಂಥ ಗಾಯಾಳುವಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಆಸ್ತ್ರೆ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ, ರೋಗನಿಷಾಯ ಅಥವಾ ತಪಾಸಣೆ;

(ಪಿ) "ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧ" ಎಂದರೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಎಂದರೆ:-

- ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ರೋಗಿ;
- ಉದ್ಯೋಗದಾತ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿ;
- ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಿಕಟ ಕುಟುಂಬ; ಮತ್ತು
- ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನಾನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಷೆಕ ಅಥವಾ ಕಾನಾನು ಬದ್ದ ಪ್ರಭಾವವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಕ್ರೂ) "ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವುದು (stabilize)" ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಆಸ್ತ್ರೆಯಿಂದ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಂಥ ಯುಕ್ತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸ್ತ್ರೆಗೆ, ಅಂಥ ಗಾಯಾಳುವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ, ಅಂಥ ಗಾಯಾಳುವಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿದಿರುವಂತೆ (deterioration), ಸಿಗಬಹುದಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯೊಳಗೆ, ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ನಿಗಾವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

(ಆರ್) "ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ, ಆಸ್ತ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿರ್ದೇಶನ ಅಥವಾ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗಾಯಾಳುವನ್ನು ಆಸ್ತ್ರೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ,-

- ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ಫೋಷಿಸಲಾದ; ಅಥವಾ
  - ಯಾವೊಬ್ಬ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಆಸ್ತ್ರೆಯನ್ನು ತ್ವರಿಸುವ.
- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಲನವಲನದ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

(ಎಸ್) "ಚಿಕಿತ್ಸೆ" ಎಂದರೆ, ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತನು ನೀಡುವ ಯುಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ತುರ್ತು ನಿಗಾ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರೋಗನಿಣೀತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-II

ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ

3. ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ.- (1) ಗಾಯಾಳುವಿಗೆ ತುರ್ತು ನಿಗಾ ವಹಿಸುವಾಗ ಮಾಡಲಾದ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ನಡೆಸಲಾದ ಲೋಪಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವರಕ್ಷಕನು, ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಪವನ್ನು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ,-

- (i) ಗಾಯಾಳು ವೃಕ್ಷಿಯ ವೃಕ್ಷಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸೂಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಸಮೃತಿಯೊಂದಿಗೆ; ಅಥವಾ
  - (ii) ಅಂಥ ವೃಕ್ಷಿಯ ಸಮೃತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಗಾಯಾಳುವಿನ ಸಮೃತಿಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ; ಅಥವಾ
  - (iii) ಗಾಯಾಳುವು ಸಮೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮೋಷಕ ಅಥವಾ ಆತನ ಕಾನೂನುಬಧ್ಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವೃಕ್ಷಿಯ ಸಮೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ತುರ್ತು ನಿಗಾವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಮೋಷಕರನ್ನು ಅಥವಾ ಆತನ ಕಾನೂನುಬಧ್ಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವೃಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾರಿಂದ ಸಮೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೋ ಅವರಿಂದ ಅಂಥ ಸಮೃತಿಯ ಹೊರತಾಗಿ;
- ಮಾಡಿರುವಾಗ ಆತನನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಜೀವರಕ್ಷಕನು ತುರ್ತು ನಿಗಾ ವಹಿಸುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ನಡೆಸಿದ ಲೋಪದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅತಿನಿಲಕ್ಷ್ಯ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರ ರಹಿತನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಿವಿಲ್ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅನ್ವಯವಾಗಿತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು,-

- (ಎ) ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಾಗ ಅಥವಾ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ;
- (ಬಿ) ವೃಕ್ಷಿಯ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ; ಮರಣ ಅಥವಾ ತೀವ್ರಗಾಯಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದಾಗ;
- (ಸಿ) ಮರಣ ಅಥವಾ ಘಾಸಿಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಾಗ ಸ್ವಯಂಕೃತವಾಗಿ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಘಾಸಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ; ಮತ್ತು
- (ಡಿ) ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ದುಷ್ಟೇರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, - ವಿಸ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಒಬ್ಬ ವೃಕ್ಷ ಅಥವಾ ವೃಕ್ಷಗಳ ಗುಂಪು ಗಾಯಾಳುವನ್ನು ಆಸ್ತ್ರಲ್ಗೆ ತಂದಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಸದರಿ ಆಸ್ತ್ರೀಯವರು 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಜೀವರಕ್ಷಕರಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಜೀವರಕ್ಷಕನ ಹಕ್ಕುಗಳು.- (1) ಒಬ್ಬ ಜೀವರಕ್ಷಕನು,-

(ಎ) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾನೂನು ನಮೂನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಳಾಸದಂಧ ಯಾವುದೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಗಾಯಾಳುವನ್ನು ಆಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸುವ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಆಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಳುವಿನ ಚಿಕಿತ್ಸಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವ; -ಅಗತ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಜೀವರಕ್ಷಕನು ಅಪಫಾತದ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧ ಘಟನೆಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶದ ಪ್ರತ್ಯೇಕದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸಾಬೀತಾಗದ ಹೊರತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವರಕ್ಷಕನು ಮೋಲೀಸರಿಂದ ತನಿಖೆಗೊಳಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಯತ್ನಕ್ಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆರುಕುಳ ಅಥವಾ ಬೆದರಿಕೆಯ ಅಥಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಾಗಿ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ದೂರನ್ನು

జీవరక్షకను దాఖలిసబముదు మత్తు అంధ ప్రాధికారపు ఆ దూరిన ఆధారద మేరేగే ఇలాఖా విచారణేయన్న ఆరంభిసువుదన్న ఖచితపడిసికొళ్ళక్కద్దు.

(3) (ఎ) జీవరక్షకను ఆస్తులేగే ఆతన స్వంత హేసరు మత్తు విళాస గోత్తిద్దల్లి గాయాళువిన హేసరన్న స్వశ్రమియింద ఒదగిసబముదు హాగూ అంధ గాయాళువన్న ఆతను కాపాడిరువ సమయ మత్తు స్థలద మాహితియన్న ఒదగిసువుదు అవ్యావాగిరతక్కద్దు.

(బి) జీవరక్షకను (ఎ) ఖండదల్లిరువ మాహితియన్న ఒదగిసిదల్లి, అదర ప్రతియోందిగే ఆతన సేవేగళ స్వీకృతియన్న ఆతన దాఖలేగళగాగి తక్షణవే ఆతనిగే ఒదగిసతక్కద్దు.

అధ్యాయ-III ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతరిగే రక్షణ

5. ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతరిగే రక్షణ.- (1) సంహితేయ XXIII మత్తు XXIV నే అధ్యాయగళల్లి విరుద్ధవాగి ఏనే ఒళగొండిద్దరూ, న్యాయాలయపు సూక్తవేందు భావిసిదల్లి యావుదే ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతను సాక్షేపన్న శపథపత్రద (Affidavit) మూలక నీఁఁబుదు మత్తు ఎల్లా వినాయితిగళిగే ఒళపట్టు సంహితేయ అడియల్లిన యావుదే విచారణ, పరీక్షణ అధవా యావుదే నడవళగళల్లి సాక్షేపాగి దాఖలుమాడబముదు.

(2) న్యాయాలయపు, అదు సూక్తవేందు భావిసిదరే, అభియోజనే అధవా ఆపాదితన అజ్ఞయ మేలే యావుదే అంధ ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతరన్న శపథపత్రదల్లి ఒళగొండ అంతగళగాగి పరీక్షిసతక్కద్దు.

(3) అంధ ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతర పరీక్షయన్న సాధ్యవాదష్టు మట్టిగే విధియో కాన్ఫరెన్సింగ్ అధవా యావుదే ఇతర యుక్త శ్రేష్ఠ-దృశ్య దూరసంప్రకాగళ మూలక నడిసతక్కద్దు.

(4) న్యాయాలయపు, అదు సూక్తవేందు భావిసిదరే, ఇతర విశేష కారణగళగాగి (3)నే ఉపప్రకరణద అడియల్లి ప్యేద్యకేయ వృత్తినిరతరన్న పరీక్షిసువుదు సాధ్యవిల్లదిద్దరే, ఖుద్దాగి పరీక్షిసలు సమను మాడువుదు మత్తు అదన్న లిఖితదల్లి దాఖలిసతక్కద్దు.

అధ్యాయ-IV ఆస్తులేగళ కట్టణ మత్తు ప్రతీయా అగ్యతేగళు

6. నేరపు నీఁఁఁపువుదక్కాగి ఆస్తులేగళ శకారాత్క కట్టణయై.- (1) ప్రతియోందు ఆస్తులేయు ఉచితవాగి తక్షణద ప్యేద్యకేయ పరితోధనేయ సేవేగళన్న మత్తు ప్రథమ జిక్షితేయన్న ఒదగిసతక్కద్దు హాగూ అంధ యావోబ్బు గాయాళువిన ఆరోగ్య స్థితిగళన్న ఉత్తమపడిసలు మత్తు జిక్షితేయన్నంటు మాడువ ఉద్దేశక్కాగి తాను అవ్యావేందు పరిగణిసువ యుక్త జిక్షితేయన్న ఒదగిసతక్కద్దు:

పరంతు, అవ్యావాద సౌలభ్యగళు అధవా అయి సిబ్బంది ఇల్లద ఆస్తులేయు, అంధ యుక్త జిక్షితేయన్న నీఁఁఁ అసమధివాదల్లి, అంధ ఆస్తులేయు అంధ యుక్త వ్యవస్థగళు అధవా సిబ్బంది మత్తు స్థలావకాల లభ్యవిరువ హత్తిరద ఆస్తులేగే ఆతనన్న వగాయిసువ మోదలు, ఆతనన్న స్థిరవాద స్థితియల్లిడువ సలువాగి, వగాయిసువ సందబ్ధదల్లి ఎల్లా ప్యేద్యకేయ దాఖలేగళు అధవా అదర ప్రతీగళు గాయాళువిన ఆరోగ్య పరిస్థితి, రోగ జిహ్వగళ మత్తు లక్షణగళ పరిఎక్షణ, ప్రాధమిక రోగ నిణయ, ఒదగిసిద జిక్షితే మత్తు యావుదాదరూ పరీక్షిగళన్న మాడిదరే అదర ప్రతితాంతగళన్న ఒళగొండ సంబంధపట్ట దాఖలేగోందిగే గాయాళువిన ఆరోగ్యక్కే ఆగువ అపాయసంభవవన్న కనిష్టగొళిసువుదక్కే తన్న సామధ్యదోళగే లభ్యవిరువ అంధ జిక్షితే అధవా క్రుమవన్న ఒదగిసతక్కద్దు.

(2) (1)నే ఉపప్రకరణక్కే బాధకవాగదంతే, ప్యేద్యకేయ విచువుగళు అధవా పేశ్యగళన్న ఒదగిసువుదరల్లిన యావుదే విభంబక్కాగి, యావుదే ఆస్తులేయు గాయాళువిన ప్రథమ జిక్షితే అధవా జిక్షితేయన్న నిరాకరిసతక్కద్దల్ల అధవా విభంబ మాడతక్కద్దల్ల.

7. జీవరక్షకనన్న ఆస్తులేయల్లి తడేహిడియువుదు.- ఈ అధినియమద 4నే ప్రకరణద (1)నే ఉపప్రకరణద అడియల్లి మంజూరు మాడిరువ హక్కుగళిగే అనుసారవాగి జీవరక్షకను గాయాళువన్న తందిరువాగ ఆస్తులేగళగే జీవరక్షకనన్న యావుదే ఉద్దేశక్కాగి యావ వ్యక్తియూ తడేహిడియతక్కద్దల్ల.

8. ఆస్తులేయ కట్టణయగళు.- (1) ఎల్లా ఆస్తులేగళూ ఈ అధినియమద 4నే ప్రకరణద అనుసారవాగి జీవరక్షకన హక్కుగళన్న కన్నడ, హింది మత్తు ఆంగ్ల భాషగళల్లి ఎద్దుకాణవ స్థలదల్లి ప్రదర్శిసువుదు అవ్యావాగిరతక్కద్దు.

(2) జీవరక్షకను గాయాళువన్న అంధ ఆస్తులేగే తందిరువాగ ప్రతియోందు ఆస్తులేయూ తక్షణ మోలేసరిగే మాహితియన్న నీఁఁ తక్షణ:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಜೀವರಕ್ಷಕನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಲೀಸರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-V ಜೀವರಕ್ಷಕ ಹೊಲೀಸು ತನಿಖೆ

9. ಹೊಲೀಸರು ಹಾಜರಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಸುವುದು.- ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860ರ 160 ಮತ್ತು 161ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ,-

(i) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ಜೀವರಕ್ಷಕನ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು, ಸಂಹಿತೆಯ XII ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಜೀವರಕ್ಷಕನು ಹೊಲೀಸ್ ತಾಣೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಜೀವರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕವಾಗಿರುವಂಥ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಆತನ ಸ್ಫಳಗಳಾದ, ಆತನ ಮನೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಂಥ ಹೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸರಳ ಉದುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಥ ಜೀವರಕ್ಷಕನು ಹೊಲೀಸ್ ತಾಣೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿನ ಪರಂತುಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಸ್ವದವಾಗತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(iii) ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಹೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಥ ಜೀವರಕ್ಷಕನು ಹೊಣ್ಣ ಹೇಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಶಪಥಪತ್ರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

10. ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಖಿಸುವ ಯಾವೋಬ್ಬ ಹೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗುವನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಶಿಸ್ತ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-VI ಜೀವರಕ್ಷಕ ನಿಧಿಯ ಸಾಧನೆ

11. ಜೀವರಕ್ಷಕ ನಿಧಿಯ ರಚನೆ.- (1) ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ತರುವಾಯ, ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹಣದ ಮೊಬಲಗುಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಜೀವರಕ್ಷಕ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಸರ್ಕಾರವು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನ ಅಥವಾ ಸಾಲಗಳು;

(ಬಿ) ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊಬಲಗುಗಳು.

(3) ಅಂಥ ನಿಧಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಒಳಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 14ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವರಕ್ಷಕನ ಯುಕ್ತ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು, ನಿಧಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಹಣಗಳನ್ನು ಹಂಂಜಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳವು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ತರುವಾಯ, ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಭರಿಸಲಾದ ಚಾರ್ಜುಗಳು ಅಥವಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೀಡಿದ ಅಂಥ ಯುಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಭರಿಸಲಾದ ಖಚಿತಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಯುಕ್ತ ಕನಿಷ್ಠ ಹಂಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಪಡಿಸಿದ್ದು ಅಂಥ ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯ ಅಸಮರ್ಥವಾದಲ್ಲಿ, ಆಗ ಅಂಥ ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯ, ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಮೂನೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

12. ನಿಧಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.- ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಈ ನಿಧಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಮತ್ತು ಅದು ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಡಲ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-VII

ಕಾನೂನು ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು

13. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ.- (1) ಜೀವರಕ್ಕ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಟೀ ಸವಾಲನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದೇ ದಿನ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಜೀವರಕ್ಕನ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಟೀ ಸವಾಲನ್ನು ಮೂರು ಹಿಯರಿಂಗ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದಂತೆ ಪೊಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಜೀವರಕ್ಕ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾದಾಗ, ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಮುಂದೊಡುವುದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಅಂಥ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಮುಂದೊಡುವುದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಮೇಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ಯುತ್ತ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿಕ್ಕುಷಣ್ಣನ್ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆಪಾದಿತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚುಗಳ (exemplary costs) ಪಾವತಿಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀವರಕ್ಕನು ಹಾಜರಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೊಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

14. ಜೀವರಕ್ಕ ಕನಿಗೆ ಸಕಾರಣೆಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಗೌರವಧನ.- ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದ, ಐತೀಮ್ರ, ತೀಮ್ರ, ಡಿಕ್ಟಿ, ನಿಯಮ, ವಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ಇತರ ಲಿಖಿತಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ,-

(i) ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಣೆ, ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಅಥವಾ ಇತರ ನಡವಳಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವ ಜೀವರಕ್ಕನು ಭರಿಸಿದ ಸಕಾರಣೆಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಸಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಗೌರವಧನ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ಅಂಥ ಸಕಾರಣೆಕ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವಿಚು ಮತ್ತು ಜೀವರಕ್ಕನೆ ದಿನಗೂಲಿಯ ನಷ್ಟ, ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೆನಪ್ಪ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಥವಾ ಸಕಾರರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗು ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(iii) ಸಕಾರಣೆಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಗೌರವಧನದ ಆದೇಶವನ್ನು ಜೀವರಕ್ಕನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದ ದಿನದಂದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದೇ ದಿನದಂದು ಆತನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಅಥವಾ ಮುಂದೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜೀವರಕ್ಕನು ಹಾಜರಾದ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ದಿನವೂ ಸಕಾರಣೆಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಂದಾಯದ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-VIII

ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು

15. ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವಾಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಾಗ, ಆಪಾದಿತನು ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ ತರುವಾಯ ಜೀವರಕ್ಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಗಾಯಾಳುವಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತುತ್ತಿನಿಗಾವಹಿಸಿದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆಪಾದಿತನಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವಾಗ, ಆಪಾದಿತನು ನೀಡಿದ ಅಂಥ ಸಹಾಯಗಳು, ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಮೊಲೇಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನನುಪಾಲನೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾವೊಬ್ಬ ಮೊಲೇಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಾನಗುವನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೊಲೇಸ್ ಉಪಾಯಕ್ಕಿರಿಗೆ ಅಥವಾ ತತ್ವಮಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಯಾಕ್ತ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಸ್ತಕ್ರಮಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ, ಅಂಥ ದೂರಗಳನ್ನು ಸಕಾರಣೆಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

17. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಕಂಪನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ಅಂಥ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾವೊಬ್ಬ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವನ ಕಡೆಯಿಂದಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಲಕ್ಷಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಪರಾಧವು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ,-

(ಎ) “ಕಂಪನಿ” ಎಂದರೆ, ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ (2013ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 18) ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದಿನ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗಮಿತಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಂಪನಿ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) “ನಿರ್ದೇಶಕ” ಎಂದರೆ, ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರಲ್ಲಿ (2013ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 18) ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಕಂಪನಿಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ನಿರ್ದೇಶಕ.

18. ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ಅಂಥ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸವು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಸಂಘದ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸದ ಯಾವೊಬ್ಬ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನ್ಯಾಸಧಾರಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವನ ಕಡೆಯಿಂದಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಲಕ್ಷಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಪರಾಧವು ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನ್ಯಾಸಧಾರಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ,-

(ಎ) “ಸಂಘ” ಎಂದರೆ, ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860ರ (1860ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 21) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಒಂದು ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು “ನ್ಯಾಸ” ಎಂದರೆ, ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಸ ಅಧಿನಿಯಮ, 1882ರ (1882ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 02) ಅಥವಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಒಂದು ನಿಕಾಯ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ನಿರ್ದೇಶಕ” ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತಾಸ್ತಕಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪದನಿರ್ಮತ ಸದಸ್ಯನ ಹೊರತಾದ ಅದರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ.

19. ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧವಾಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧವು ಗಾಯಾಳುವಿನ ಮರಣದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಾಗ, ಅದನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕರಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆಸ್ತ್ರೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಲ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದು.

(3) ಆಸ್ತ್ರೆಯು ಮೌದಲನೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ, ಎರಡನೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅನಂತರದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಳಾನೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಮನರಾಖಿತ ನಿರ್ಣಯದ ಅಪರಾಧದ ಸಂಭರದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ತಾನು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಆಸ್ತ್ರೆಯ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

20. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರಿಂದ ಅಷಟ್ಕಾರ್ಥಗಳು.— ತುರ್ತು ಸನ್ವಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಗಮನವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತನು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂದಿಸದಿದ್ದಾಗ, ಅದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು (ವೃತ್ತಿನಿರತರ ನಡವಳಿಕೆ, ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ನೀತಿನಿಯಮಗಳು) ವಿನಿಯಮಗಳು, 2002ರ 7ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದು "ವೃತ್ತಿನಿರತರ ದುರ್ವಾದತೆ" ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರ ವಿರುದ್ಧ ಸದರಿ ನಿಯಮಗಳ 8ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತ್ತೆ.— (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೆಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಜಾರ್ಮಿನೀಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದೂರನ್ನು ದಾಖಲಿಸದ ಹೋರತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತ್ತೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

22. ಅಪೀಲು.— ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ವಾ ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾವೋಬ್ಬ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಂಥ ಆದೇಶದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮೇಲ್ನನ್ನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ-IX

ಸಂಕೀರ್ಣ

23. ನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ.— (1) ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ವಾ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಲ್ಲದ ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು,—

(ಎ) ಆಸ್ತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವರಕ್ಷಕರ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಿ;

(ಬಿ) ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಜೀವರಕ್ಷಕರನ್ನು ಮೊಲೀಸರು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ಹೋರಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ನಿಯಮವು ಅಸಿಂಥವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ;

(ಡಿ) ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿನಿರತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ; ಮತ್ತು

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ (ಮೇಲ್ನನ್ನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವುದು, ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲುಗಳು ಅಧ್ವಾ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು) ಹಾಗೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ,

—ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೂವಾನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರಚಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾಡಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಬೇಗನೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಒಂದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ

ಅಧವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಬರುವ ಎರಡು ಅಧವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಜಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನ ಅಧವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾರಿ ಮಾಡಲು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ ಅಧವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಟ್ಟಿದರೆ, ಅಂಥ ಮಾಪಾರಿ ಆದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಧವಾ ಸಂದಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಅಂಥ ಮಾಪಾರಿ ಅಧವಾ ರದ್ದಿಯಾಗಿ ಆ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಉಜ್ಜೀವಿತತೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

24. ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.— ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವ ಜೀವರಕ್ಷಕರ ಸರ್ಕಾರಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಜೀವರಕ್ಷಕರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು:—

- (ಎ) ಸಿವಿಲ್ ಅಧವಾ ಕ್ರೀಮಿನಲ್ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಎದರಿಸುವ ಜೀವರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆ;
- (ಬಿ) ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಡಿಯೋ ಕಾಫ್‌ರೆಸ್‌ನಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಜೀವರಕ್ಷಕರ ವಿಚಾರಣೆ;
- (ಸಿ) ಜೀವರಕ್ಷಕರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು;
- (ಡಿ) ತುತ್ತು ಸನ್ವಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಮೊಲೀಸರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿಬಡಿತ (ಹೃದಯಧಮನಿ) ಮನರ್ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು; ಮತ್ತು
- (ಇ) ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸ್ವೀಮು.

25. ವಾಷ್ಟೀಕ ವರದಿ.— (1) ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರವು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಆಧಿಕ ವರ್ಷದ ಅಂಥ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ವಾಷ್ಟೀಕ ವರದಿಯನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೋಡಲ್ ಏಜನ್‌ನಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ವಾಷ್ಟೀಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

26. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.— (1) ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರವು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಲೆಕ್ಕಪ್ರಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಲಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಾಷ್ಟೀಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತಃಖ್ಯಾಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನಿರ್ದಿಯ ಆಧಿಕ ವರ್ಷವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ನೇ ದಿನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನಿರ್ದಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಕರು ವಾಷ್ಟೀಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರ ಅಧವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮವರ್ತೀ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಆದೇಶಿಸಬಹುದು.

(4) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಿಲಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಾಷ್ಟೀಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತಃಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರವು ಕೊಡಲೇ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಾಷ್ಟೀಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತಃಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಟೀಕಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇಡ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಕ್ರಮಗಳು ಅಧವಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇಡ್ಲಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರವು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಕ್ರಮದ ಹೇಳಿಕೆಯೊಡನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಸರ್ಕಾರವು (5)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜಳನ್ನು ಅವಾಗಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಅದು ತನಗೆ ಸರಿಯೊಂದು ಭಾವಿಸುವ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರವು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

27. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ತುತ್ತು ತುತ್ತು ನಿಗಾಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.— (1) ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ತುತ್ತು ತುತ್ತು ನಿಗಾಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ವೃತ್ತಿನಿರತರ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

28. ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು.- ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ,-

(ಎ) ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಜೀವರಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿಸಲು ಸಂವೇದನಾರ್ಥಿಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆಗಳ ಮತ್ತು ಹೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿಯ ತುರ್ತನಿಗಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತರಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತನಿಗಾ ಕೌಶಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ.

-ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣಾ ಸಂಕಿರಣಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

29. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಧಿಷ್ಟಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು, ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ತನಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುವ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರದಂಥ ಉಪಭಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ಫೆಬ್ರುವರಿ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಬೇಗನೇ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

30. ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಧ್ಯಾರೋಹಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಭಂಧಗಳು, ತತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಹೋರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನು ಬಲದ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದುದು ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ,

ಕೆ. ದ್ವಾರಕನಾಥ್ ಬಾಬು
ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ